

www.MinisterieVanPropaganda.org

1965
30

Socialisten
en
Communisten
in het
N.V.V.

Op het in mei 1965 gehouden congres van de Algemene Nederlandse Metaalbewerkers Bond (ANMB) is het lidmaatschap van communisten van deze vakbond aan de orde geweest.

Naar aanleiding hiervan schreef de voorzitter van de C.P.N., Paul de Groot, een serie artikelen in het dagblad DE WAARHEID, die hierbij als brochure worden uitgegeven.

Verandering in denkwijze

OP het op 20, 21 en 22 mei 1965 gehouden congres van de moderne metaalbewerkersbond heeft een discussie plaatsgevonden over het lidmaatschap van communisten van het NVV. Nu was het niet voor het eerst dat er in een NVV-organisatie over de communisten gesproken werd.

Maar dan gebeurde dit in de vorm van een scheldpartij, meestal van achter de bestuurstafel, die niet boven het peil van de gebruikelijke koude-oorlogspropaganda uitging.

In dit ANMB-congres echter was dit niet, of niet geheel, het geval en werden er door afgevaardigden argumenten vóór of tegen behandeld, waarbij zij van het belang van de arbeidersklasse en de vakbeweging uitgingen — natuurlijk zoals zijzelf deze zien. Op zichzelf is dit reeds een teken des tijds. Maar er komt nog een andere bijzonderheid bij.

Het lidmaatschap van communisten van de ANMB werd op het congres door socialisten, of in elk geval door niet-communisten, ter tafel gebracht en verdedigd!

Ook dit wijst op een verandering in denkwijze onder de socialistische arbeiders, die in het gehele land in de bedrijven reeds ver gevorderd is, die op het Paas-congres van de PvdA voelbaar was, doch nu ook in een congres van de grootste organisatie van het NVV is doorgedrongen.

Die discussie, die door middel van de pers en het congresverslag in het bondsorgaan ter kennis van het gehele Nederlandse publiek is gekomen, nodigt tot commentaar onzerzijds en dit vooral omdat — de goede trouw van de meningsuitingen over en weer vooropstellende — hier toch heel wat misverstand blijkt te bestaan over hoe de communisten tegenover het NVV staan. En tevens dat er nog heel wat „oud zeer” tussen socialistische en communistische arbeiders bestaat, dat weggenomen moet worden. Terwijl er anderzijds allerlei legenden over de vakbondsactiviteiten van de communisten vóór de tweede wereldoorlog in omloop blijken te zijn (er was een spreker die zelfs naar de negentiende eeuw teruggreep), die toch nodig eens grondig rechtgezet moeten worden.

Laat ons beginnen met delen van de redevoeringen van afgevaardigden wier naam ons onbekend is, zoals die door de verslaggever van De Waarheid genoteerd werden.

De afgevaardigde van Vlissingen zeide:

Onze afdeling is uit vele overwegingen voor het lidmaatschap van CPN-leden van onze bond. Daarbij wil ik vooraf opmerken dat in onze afdeling van geen communistische invloed sprake is. Toch wensen de meeste leden dat communisten lid kunnen worden van de bond. In de eerste plaats is het een democratisch recht van iedere arbeider om

vakbonds lid te zijn en is het ondemocratisch om iemand te weigeren. Het is toch een volkomen scheve verhouding dat als je een dief bent geweest of zelfs een collaborateur en je hebt je straf uitgezeten, dat je dan wel lid van de bond kunt worden, maar dat iemand met een communistische overtuiging dat niet zou kunnen. Ook al wijs je de communistische ideologie af, toch hebben wij met hen meer overeenstemming dan met de confessionelen waar wij als bond wel mee samenwerken, of als met een partij als de VVD. Ik zou de vraag in discussie willen brengen: Als je uit bewogenheid tegen deze nog altijd kapitalistische maatschappij niet wilt toetreden tot de Partij van de Arbeid maar tot de CPN, waarom men dan met een wijde boog om zulke mensen zou moeten heenlopen?

Het is ook een scheve verhouding dat men op de bedrijven wel samenwerkt met de communisten. Ook als er voor de belangen van het personeel wat gedaan moet worden, waarbij de communisten zeker niet achteraan staan. Waarom zouden wij dan niet met hen samen kunnen werken in de bond? Als wij een algemene bond willen zijn dan moet iedere arbeider, om het even welk geloof of politieke overtuiging hij heeft, als lid van de bond worden toegelaten. Als wij optreden tegen het Mandement van de bisschoppen, en dat is volkomen juist, dan hebben wij geen recht om er zelf een mandement op na te houden. Met het weren van de communisten handelen we ook tegen de wil van de meerderheid van de leden. Daarom stel ik aan het congres voor om de uitsluiting van de communisten op te heffen.

En de afgevaardigde van de afdeling Schoonhoven zei het zo:

Ik wil hier ook pleiten voor het lidmaatschap van de leden van de CPN. Alleen al om reden van het democratisch recht en zeker niet uit sympathie met hun doelstellingen. Maar in ons staatsbestel zeggen wij toch ook niet „weg met de CPN”. Zij zijn vertegenwoordigd in het parlement en in gemeenteraden. Op de bedrijven werken wij naast en met de communisten. Dan horen wij ook samen thuis in de vakbond.

Deze afgevaardigden gingen dus uit van de tegenstelling van kapitaal en arbeid, van de noodzaak dat alle arbeiders tegenover de kapitalisten één moeten zijn en zich in één organisatie verenigen moeten, ongeacht hun politieke richting of verscheidenheid van godsdienst en levensbeschouwing. Al bakte de eerste spreker het wat bruin door communisten met dieven en collaborateurs te vergelijken. Het is echter een feit dat collaborateurs na de oorlog, ten tijde van het voorzitterschap van Ad Vermeulen, in het NVV vrije toegang hadden. Verder gingen de sprekers uit van de democratie.

Inderdaad. Een vakbond mist het recht zich democratisch te noemen als zij communistische klassegenoten uitsluit, omdat deze de strijd voor een rechtvaardige maatschappij anders willen voeren dan de PvdA dat wil.

Wij hebben uiteraard alle waardering voor deze standpunten. Maar er is nog heel wat anders over te zeggen. Laten wij echter eerst de tegenstanders aan het woord.

Spoken uit het verleden

DE tegenstanders van de opheffing van het verbod tot lidmaatschap van NVV-organisaties voor communisten houden er in het algemeen een typische methode op na. Zij beschouwen het vraagstuk niet op zakelijke en actuele gronden, zij spreken niet over de CPN en haar houding ten aanzien van de vakbeweging en ook niet over de vooruitzichten van de vakbeweging in de naaste toekomst. Zij grijpen in de geschiedenis terug en liefst zo ver mogelijk. Zo zei de gedelegeerde uit Westbroek op het ANMB-congres:

„Onze ouders hebben de vakbeweging opgericht als een algemene vakbeweging. Maar van begin af aan is het doel geweest om de communisten er buiten te houden”.

De ketterjacht tegen communisten wordt zodoende als een soort eeuwige wet van de moderne vakbeweging voorgesteld, die vanaf de oprichting van het NVV zou hebben gegolden.

Het tegendeel is waar. Een dergelijke voorstelling van zaken is alleen maar mogelijk als gevolg van de onbekendheid van de meeste huidige leden van het NVV met de geschiedenis van onze vakbeweging.

De twee voornaamste vakbonden die tijdens de wisseling van de negentiende en de twintigste eeuw het NVV hebben gesticht waren de Algemene Nederlandse Diamantbewerkerbond en de Algemene Nederlandse Typografenbond.

Beide waren inderdaad algemene bonden en dat betekende dat er ook communisten lid van waren, en wel zeer actieve en trouwe leden. Tot aan de tweede wereldoorlog bestond er in deze bonden geen enkel bezwaar tegen het lidmaatschap van communisten.

Ook in de overige bonden begon de poging tot uitsluiting van communisten in hoofdzaak na de machtsgreep van Hitler in Duitsland. Op een afstand gezien, na de ruim dertig jaar die sindsdien verlopen zijn, was dit niets anders dan een capitulatie voor het fascisme, nog vóór de bezetting. Met de principiële grondslagen van de moderne vakbeweging had het niets te maken en dit gedeelte van het „historisch” betoog van de Westbroekse spreker op het ANMB-congres mist dus elke grond.

Anders staat het met de anarchisten, die door deze spreker ten onrechte met de marxistisch-leninistische communisten op één hoop worden geworpen.

In lang vervlogen tijden, toen er in Nederland nog nauwelijks van een moderne industrie sprake was, was het anarchisme een massabeweging onder het intellect en de getrapte en onrechte arbeiders. Het anarchisme was zeer verbreid in de Latijnse lan-

den als Frankrijk, Italië en Spanje en ook in Rusland en het speelde een grote rol in de Eerste Internationale, waar het Marx en Engels veel hoofdpijn bezorgde.

Maar ten tijde van de oprichting van het NVV, rond 1900, was het anarchisme als massabeweging reeds dood en slechts restanten ervan leefden voort in diverse organisaties, geheel-onthouders, vegetariërs, enz. en ook in het NAS, een soort vakbeweging, die door diverse schakeringen van het anarchisme overheerst werd. Tijdens de eerste wereldoorlog 1914—1918 had de partij van de Tribunisten, de SDP, een verbond met het NAS gesloten en werd daardoor tijdelijk in de vijandschap tot het NVV meegesleept. Want de anarchisten waren verwoede vijanden van de moderne vakorganisatie, eigenlijk van elke soort organisatie die op een centrale leiding en discipline berustte.

Het zou te ver voeren om op dit onderwerp door te gaan. Wij moeten ermee volstaan dat inderdaad de anarchisten, sociaal-anarchisten, anarcho-syndicalisten en nog andere schakeringen in het NAS, een dodelijke haat tegen het NVV hadden en deze gevoelens waren bij het NVV wederkerig.

Maar men moet zich afvragen wat deze spoken uit het verleden met onze problemen van vandaag te maken hebben en vooral met onze problemen van morgen?

Wie maar even objectief wil zijn kan toch niet ontkennen dat de huidige Communistische Partij van Nederland grondig verschilt van de partij van Wijnkoop, Gorter, Henriëtte Roland Holst en andere figuren tijdens de eerste wereldoorlog? Of van het NAS van Cornelissen, Kolthek of Kitz, namen die, met het NAS zelf, allang in de vergetelheid zijn verzonken?

SINDS 1930 heeft de Communistische Partij van Nederland het NVV als de vakbeweging voor de gehele arbeidersklasse beschouwd en heeft zij in de praktijk bewezen dat het haar hiermee ernst was. Maar de toenmalige sociaal-democratische partij, de SDAP, beschouwde het NVV als een privé-jachtterrein voor deze partij, waar kiezers en verkiezingsgelden uit voort moesten komen.

Zij wenste de vakbeweging onder haar onbetwiste curatele te houden en als hulpkracht voor haar politiek te gebruiken. Deze opvatting schijnt in de huidige PvdA voort te bestaan. Toen onlangs de voorzitter van een werkgeversbond de opname van de PvdA in de regering toejuichte, reageerde de NVV-bestuurder Kloos hierop met de schimpscheut: hij denkt dat hij door middel van de PvdA-ministers de jongens van het NVV beter in de touwen kan houden!

Wij hopen natuurlijk dat de verwachtingen van de werkgevers in deze niet in vervulling zullen gaan. Maar dat zij er zulke

gedachten op na kunnen houden, bewijst toch wel dat de NVV-organisaties nog niet die algemene bonden zijn, die onze ouders, ja ook de ouders van ons, communisten, rond de eeuwwisseling hebben opgericht.

Maar de tegenstanders van het lidmaatschap van het NVV voor communisten hebben nog andere pijlen op hun „historische” boog, n.l. de activiteit van de communisten in de vakbeweging vóór en na de tweede wereldoorlog.

Vooroorlogse massastrijd hield moreel hoog

HEBBEN de communisten in het NVV vóór de tweede wereldoorlog juist gehandeld? Een afgevaardigde uit Den Haag op het ANMB-congres schilderde een afschrikwekkend tafereel van hun optreden in die tijd. Hij zei:

„Ik ben er absoluut niet voor om de communisten tot de bond toe te laten. Wij hebben voor de oorlog al genoeg met hen meegemaakt. Op de vergaderingen was dikwijls de grootste herrie en dan niet over de punten die op de agenda stonden, maar over de politiek. Soms ging het er zo heet toe, dat de stoelen niet meer op hun plaats bleven, om het maar zachtjes te zeggen. Van normaal vergaderen was in die tijd dikwijls geen sprake meer. Ze waren in de vakbond om de oppositie, maar die bleek dan veelal te bestaan uit keet schoppen, tegen de bestuurders vooral, want dat waren allemaal „verraiders”. De communisten hebben nu weer de opdracht om in de bond te infiltreren”.

Wij hebben zojuist de twintigste verjaardag van het einde van de Duitse bezetting herdacht. En daarbij is bij velen de gedachte tot uiting gekomen, dat er een direct verband bestond tussen wat in de „dertiger jaren” voor de oorlog gebeurde en wat tijdens de bezetting plaatsvond.

Hoe was de toestand in die „dertiger jaren” en wat deden de communisten toen in de vakbeweging?

Sinds 1930 woedde de crisis. Er waren tot aan 1939 gemiddeld een half miljoen werklozen op een totale bevolking van 8 miljoen. De ondernemers dreven de ene loonsverlaging na de andere door, aangevoerd door de reactionaire regeringen van Ruys de Beerebroeck, Colijn, Romme, Oud en compagnie.

Zij ondernamen niets om de werklozen aan normaal werk te helpen en beperkten zich er toe om hen wat steun te verlenen, te veel om te sterven, te weinig om te leven. De valide werklozen werden bovendien gedwongen om voor die steun, of iets extra, ontginningswerken ver van huis te verrichten, in de zogenaamde werkverschaffingen.

De vrouwen van werklozen waren gedwongen om uit werken te gaan, op straffe van inhouding van de steun van de man. Wat

zij daarmee verdienen werd dan weer grotendeels van de steun afgetrokken. Jeugdige werklozen kregen... niets.

Typerend voor de mentaliteit van de heersende klasse was het volgende verhaal.

Tijdens een zeer strenge winter toog het communistische Tweede Kamerlid Louis de Visser naar minister-president Colijn om extra kolengeld voor de werklozen te vragen.

De miljonair Colijn antwoordde hem toen: „Als de werklozen het koud hebben moeten zij eens flink heen en weer lopen. Dat doe ik ook altijd als ik het koud heb!”

Wat deed het NVV in deze toestand?

Laat ons een enkele steekproef nemen uit de berg van documenten uit die tijd.

Bijvoorbeeld het „Verslag van werkzaamheden door het NVV en de SDAP verricht na het op 3 en 4 oktober 1931 te Rotterdam gehouden crisiscongres”.

Dit verslag werd in druk door de gezamenlijke besturen van NVV en SDAP op 12 december 1931 uitgegeven.

En waarin bestonden die „werkzaamheden”?

Zij bestonden hoofdzakelijk uit het verzoek aan de regering om de steunregeling voor leden van het NVV over de schijf van de bonden te laten lopen, om subsidies voor die bonden opdat hun kassen niet uitgeput zouden raken, en afwijzing van loonsverlaging voor het overheidspersoneel, dat echter niet staken mocht....

De SDAP besloot om een interpellatie door Jan van de Tempel in de Tweede Kamer te laten houden.

Hij vroeg in hoofdzaak om subsidies voor de kassen van de NVV-bonden. Waar de regering op inging. Hij vroeg ook om een verhoging van de steunuitkering van f 13,50 op f 15,— per week voor gehuwde werklozen. Wat de regering weigerde.

Hij vroeg om verkorting van de werkweek tot 40 uren, maar dit moest eerst aanhangig worden gemaakt bij het Internationale Arbeidsbureau!

Men ziet dat de wens tot bevoorrechtiging van vakbondsleden boven ongeorganiseerden, die nog onlangs in de SER ter sprake kwam, oude en diepe wortels heeft.

In de dertiger jaren was de bedoeling ervan om verdeeldheid te brengen onder de arbeiders, van wie er maar twee-en-twintig procent in vakbonden georganiseerd was.

In het kort gezegd lieten de NVV- en SDAP-besturen verstek gaan in een toestand van massale crisis-ellende en tegenover een keiharde, harteloze reactie, die krampachtig op haar geldzakken bleef zitten en er alleen maar op uit was zelfs uit de crisis nog munt te slaan.

In die toestand deden de communisten juist datgene wat die officiële besturen nalieten.

Zij brachten in comité-bewegingen de eenheid van georganiseerden en ongeorganiseerden tot stand. Zij organiseerden stakingen van textielarbeiders, havenarbeiders, zeelieden, zeevissers, bouwarbeiders en stucadoors, waarin tienduizenden arbeiders, soms weken-, soms maandenlang strijd voerden.

Hierbij gingen de gewone leden van het NVV voorop, aangevoerd door communisten.

Die communisten waren, om op onze Haagse ANMB-spreker terug te komen, niet „geïnfiltreerd”.

Het waren van huis uit NVV-leden, afdelingsbestuurders en hoofdbestuurders, die in de loop van de strijd communist waren geworden.

Velen waren oud-socialdemocraten.

Dat het tijdens deze stukken strijd dikwijls heftig toeging in de ledenvergaderingen was onvermijdelijk. Soms al te heftig, dat moet worden toegegeven, waarbij sommige communisten zich door hun verontwaardiging lieten meeslepen en niet bedachten dat bij alle meningsverschillen tussen arbeiders, nooit vergeten mag worden, dat zij tenslotte toch op elkaar aangewezen zijn en er geen dingen gedaan mogen worden, die een samengaan in de toekomst kunnen schaden.

Naar wij ondervinden, soms tientallen jaren nadien....

Het gehele gebeuren overziende mogen wij echter vragen wat de gevolgen zouden geweest zijn indien de communisten in de dertiger jaren zijn bij de dadenloosheid en de onderworpenheid van de leiding van het NVV hadden neergelegd.

De Nederlandse arbeiders zouden zijn gedemoraliseerd, georganiseerd en ongeorganiseerd zouden tegen elkaar zijn opgezet, elk besef van menselijke waardigheid onder de werklozen zou zijn gedoofd en zij zouden, als in Duitsland, de prooi zijn geworden van de WA, de „weer-afdelingen” van Mussert.

Het resultaat van de massastrijd, hoe wanhopig die er voor kortzichtige mensen destijds ook uitzag, was enorm. Allereerst voor de onmiddellijke behoeften, daar hij de verellending van de arbeidersmassa remde, de reactie vrees inboezemde voor verdergaande verlagingen van lonen en steunuitkeringen. Maar vooral omdat hij het moreel van de werkers hooghield en hun weerbaarheid en solidariteit versterkte.

Dat was „politiek”, zei de Haagse spreker op het ANMB-congres, anno 1965.

En dat stond niet op de agenda's, die de NVV-hoofdbesturen hadden opgesteld.

Inderdaad.

Maar daardoor kregen de inheemse nazi's geen voet aan de grond

onder de arbeiders, ook later de Duitse nazi's niet, tijdens de bezetting. Doch dat laatste is een hoofdstuk apart.

Communisten - NVV-ers vooraan in verzet

ER is in het vorige hoofdstuk sprake van de activiteiten van de communisten in het NVV vóór de wereldoorlog en hoe deze, in het vooruitzicht van de bedreiging door het Duitse fascisme, gerechtvaardigd en noodzakelijk waren.

Dat bleek nog duidelijker tijdens de bezetting.

De Duitse nazi's poogden zich in Nederland van de vakbeweging te bedienen, zoals hun dat in Duitsland zelf gelukt was. Zij verboden haar niet, zoals dat met de politieke partijen gebeurde, de methode was: „Gleichschaltung”, waarvan het Nederlandse woord „gelijkschakeling” slechts een flauwe weergave is.

Het NVV was als grote organisatie, waarvan de leden in de belangrijke bedrijven werkten die de nazi's voor hun oorlogvoering nodig hadden, inderdaad moeilijk te verbieden. Het werd dus gelijkgeschakeld, het NAS eveneens en ook de neutrale vakcentrale, waarvan de kantoorbediendenbond „Mercurius”, een der belangrijkste bonden was.

Alles werd bij elkaar gevoegd en onder leiding gesteld van de NSB-er Woudenberg (niet te verwarren met zijn broer Kees Woudenberg, die secretaris was van de SDAP). Tegelijkertijd werd de tweede voorzitter van het NVV, S. de la Bella, gearresteerd wegens zijn joodse afstamming; hij vond spoedig de dood. Henri Polak, de oprichter van het NVV, eveneens van joodse afstamming, werd, oud en ziek, in huisarrest gesteld en stierf daar in eenzaamheid.

Het zou goed zijn als het NVV-bestuur eens, tegen de volgende oorlogsherdenking, de geschiedenis van het NVV tijdens de Duitse bezetting liet uitpluizen en o.a. ook de houding van de toenmalige NVV-bestuurders tegenover hun joodse collega's. Het zou een goede aanvulling kunnen zijn voor het boek van professor Presser.

De geschiedenis van het NVV in oorlogstijd zou uitstekende leerstof op de kaderscholen van het NVV kunnen vormen. Er is daarover nog te weinig bekend.

Maar over de houding van de communistische NVV-ers is voldoende bekend.

Overal, in alle verzetsacties van de arbeiders, waren NVV-leden te vinden, onder wie vóór 1940 geroyeerde NVV-leden en kaders. Zij waren ofwel communisten, ofwel sociaal-democraten die tot de illegale CPN waren togetreden of er mee samenwerkten.

Nemen wij bijvoorbeeld de Februari-staking 1941.

Nog steeds wordt er door de officiële vervalsers van de oorlogs-

geschiedenis getornd aan de rol van de illegale CPN in die strijd. Maar die rol wordt eerst begrijpelijk als men weet, dat het grootste deel van de kaders van het NVV in Amsterdam ofwel tot de CPN behoorden of als sociaal-democraten of partijlozen met de communisten samenwerkten.

Er bestaat nog steeds geen precieze documentatie over deze zaak en dat is ook een verzuim van ons als CPN. Maar er is ongetwijfeld een indrukwekkende lijst van vooraanstaande Februari-strijders samen te stellen, die tot het NVV behoorden.

Om ons tot de metaalbewerkeren te beperken is het voldoende de naam te noemen van Joop Gerritsen — terechtgesteld wegens sabotage van vliegtuigen in het Fokkerbedrijf — die niet alleen lid was van het Dagelijks Bestuur van de CPN, doch tevens vrouwensman van de ANMB bij Fokker.

Of nemen wij de grote Meistaking in Gelderland in 1943. Daar was Dirk van der Voort aanvoerder van een wijdvertakte verzetsorganisatie, o.a. ook in de metaalfabrieken in De Steeg, Dieren, Doesburg e.a. plaatsen. Hij was en is communist en werd vóór de oorlog geroyeerd als afdelingsbestuurder van de Bouwvakarbeidersbond in Velp.

Ook in verband met de spoorwegstaking in 1944 zouden vele namen van communistische NVV-ers te noemen zijn, in het kort, door de gehele vijf jaar bezetting heen en bij alle belangrijke verzetsdaden in het gehele land.

De communistische en socialistische leden en kaders van het NVV, die samen in het verzet stonden, redden de eer van de moderne vakbeweging tijdens de oorlog en er zou alle reden zijn voor het tegenwoordige NVV om daar trots op te wezen. Nu is er op het ANMB-congres door de algemeen secretaris De Hay over de EVC gesproken.

Wij geven daarop het volgende commentaar.

Algemeen belang arbeidersklasse boven alles

IN het eerste hoofdstuk hebben wij de argumenten weergegeven van afgevaardigden op het ANMB-congres, die de opheffing van het verbod tot lidmaatschap voor communisten voorstelden.

Zij werden door de algemeen secretaris van de ANMB, De Hay beantwoord. Hier volgt een deel van zijn rede, zoals die door de verslaggever van De Waarheid werd genoteerd.

Hij zeide:

Ik wil beginnen met op te merken dat het bondsbestuur blij is dat de agenda-adviescommissie niet heeft voorgesteld om de voorstellen over het lidmaatschap van de communisten van de agenda af te voeren.

Wij schuwen de discussie over deze kwestie niet en zijn er beslist ook niet bang voor.

Ik wil er aan herinneren dat er reeds vanaf 1956 een besluit ligt van het hoofdbestuur van het NVV, dat de communisten geen lid van de vakbeweging kunnen zijn. Dat besluit was een antwoord op de gebeurtenissen in Hongarije. Maar dat besluit was te algemeen en we konden er in de praktijk niet mee werken. Daarom zijn wij op het vorige congres met het voorstel gekomen om in onze statuten de bepaling op te nemen, dat leden van de CPN, of van communistische mantelorganisaties, geen lid kunnen zijn van de vakbond.

Er is toen gezegd vanuit de algemene vergadering: Bezondig je niet aan ketterjagerij en aan een soort „McCarthyisme”. Ik kan hier nu wel zeggen dat wij op dit gebied in de afgelopen jaren met grote omzichtigheid te werk zijn gegaan en zeker geen ketterjagerij hebben doorgevoerd. Alleen wanneer het bekende communisten waren of hun lidmaatschap van de CPN vaststond, hebben wij hen als lid geweigerd.

Maar er is sinds 1962 ook het een en ander gebeurd. Toen werd de EVC opgeheven, nadat er al een heleboel gerommel was geweest rond de „echte” EVC en de zogenaamde EVC-1958. In 1962 kregen alle leden van de EVC, die steeds meer in verval geraakte, de opdracht om in het NVV te stappen. En het is opvallend hoe poeslief de communisten sinds die tijd tegenover ons zijn geworden. Je moet de bedrijfskrantjes en manifesten van de communisten of van de Vrije Lijst er maar eens op nalezen.

De heer De Hay zei nog meer, maar dat komt direct.

In zijn antwoord is het belangrijkste de kwestie van de EVC. Want de spreker erkende zelf dat de „gebeurtenissen in Hongarije” maar een gezocht argument opleverden, aangezien er „in de praktijk niet mee te werken” viel.

Daarom immers is op het ANMB-congres in 1962 de bepaling tegen het lidmaatschap van communisten in de statuten ingelast. Waarom?

Wij menen: voornamelijk omdat de CPN zich in 1958 voor onvoorwaardelijke opname van de EVC in het NVV had uitgesproken. In de „Oproep” van het 19e congres van de CPN werd gezegd:

„Het eensgezinde optreden van alle arbeiders, van NVV-ers en EVC-ers op de bedrijven en in de vakbeweging is een dringende eis van het ogenblik. Meer dan ooit tevoren is opname van de EVC in de rijen van het NVV noodzakelijk”.

Het doel daarvan was de „versterking van de gehele Nederlandse vakbeweging in de strijd tegen de grote ondernemers”.

De CPN maakte hierdoor een einde aan een onjuiste houding van de partij ten aanzien van de vakbeweging, die sinds het einde van de oorlog was blijven voortbestaan.

Wij hebben er aan herinnerd hoe de communisten voor de oorlog steeds, ondanks alle belemmeringen, het NVV als de vakbeweging hebben beschouwd, waarin zij naast hun socialistische mede-arbeiders thuis horen. Zij bestreden hardnekkig elke nei-

ging tot het vormen van afzonderlijke vakbonden of het handhaven van het NAS als „revolutionaire vakcentrale”.

Maar toen in 1944 het zuiden van Nederland bevrijd was terwijl in de rest van het land nog de bezetter heerste, maakten enkele voormalige leden van de CPN en van het NAS misbruik van de ingewikkelde toestand om in Brabant en Limburg een nieuwe vakcentrale op te richten, die, begunstigd door het „Militair Gezag” van wijlen Gerbrandy, in elk nieuw bevrijd gebied vertakkingen stichtte.

Toen de communisten uit het gehele land eindelijk bij elkaar konden komen bevonden zij zich voor een voldongen feit. Het NVV was nog niet teruggekeerd en was door zijn capitulatie voor de bezetter in discreditie geraakt.

Zodoende ontstond de „Eenheidsvakcentrale”.

Zij sloot zich echter bij het nieuwe wereldvakverbond aan, waartoe ook het NVV behoorde.

De ruimte ontbreekt hier om het gehele, rampzalige, verloop van de gebeurtenissen in hun details te herhalen.

De meeste CPN-bestuurders zagen spoedig in dat de oprichting van de EVC een principiële blunder was geweest, die zo spoedig mogelijk hersteld moest worden.

Reeds in 1946, op het stichtingscongres van het Wereldvakverbond in Parijs, spraken de delegaties van de EVC en het NVV af om beide vakcentrales te fuseren.

De onderhandelingen werden echter eindeloos gerekt, enerzijds door remmende elementen in het NVV, anderzijds door de huidige OVB-lieden als Var den Berg en Van Os, van wie thans zonneklaar is komen vast te staan, dat het splijten en verzwakken van de moderne vakbeweging hun enige doel is.

Zij speculeerden op anarchistische stemmingen onder de arbeiders, die, merkwaardig verschijnsel, na de oorlog weer tijdelijk opleefden.

De fusie ging niet door, mede onder invloed van het Amerikaanse Marshallplan, waardoor het Wereldvakverbond weer werd gescheurd en in het NVV het anti-communisme en McCarthyisme de overhand kreeg.

Wij, communisten, hebben reeds zeven jaar geleden een onherroepelijke streep onder deze periode gezet. En niet omdat, zoals enkele kleingeestige sprekers op het ANMB-congres beweerden, de „EVC ter ziele was gegaan”.

Het zou mogelijk zijn geweest een linkse vakcentrale tegenover het NVV te handhaven, die niet alleen zou steunen op de communistische invloed onder de arbeiders, maar ook zou kunnen „groeien” door het aftroggelen van NVV-leden, die herdieldelijk door hun PvdA-gezinde vakbondsbesturen teleurge-

steld worden en dan de benen willen nemen naar een linkse vakbond.

De communisten vechten onvermoeid tegen zulke neigingen, omdat het hun niet om een eigen standje te doen is en de algemene belangen van de arbeidersklasse voor hen **boven alles** gaan. En de scheiding van socialisten en communisten op vakbewegingsgebied kan geen ander resultaat hebben dan **verzwaking van de positie van de arbeiders** tegenover de ondernemers.

De CPN heeft heel wat verzet hiertegen moeten overwinnen. In Nederland en ook van de zijde van het Wereldvakverbond, dat een formeel aangesloten organisatie moest missen. Maar men behoeft alleen maar aan de „nacht van Rotterdam” te denken, toen bij Wilton en Verolme socialistische en communistische arbeiders één waren, om na te gaan dat de in 1958 ingeslagen koers vruchtbare resultaten heeft en wij er goed aan hebben gedaan ons door geen kleingeestige overwegingen daarvan te laten weerhouden, onverschillig of die onder „nationale” of „internationale” vlag aangediend worden.

Wij zullen ons ook niet laten afleiden door gesmaal over „poeslieverigheid”, zoals de heer De Hay zich meende te kunnen veroorloven.

Er zijn ongetwijfeld ook in het NVV mensen die liever een zwakke vakbeweging zien dan een sterke, actieve organisatie waarin het voor baantjes-gasten minder rustig leven is.

Doch op het congres van de ANMB zelve werd door verscheidene sprekers, o.a. uit Westbroek en Landsmeer, die tegen het lidmaatschap van communisten zijn, in één adem geklaagd over „weinig activiteit van de leden”, „slappe kaders” „gebrek aan strijdbaarheid van het NVV”, enz.

Het zou daarom uiterst kortzichtig zijn bij al de NVV-kaders per sé kwade bedoelingen te veronderstellen, nog afgezien van de geest onder de NVV-ers in de bedrijven die het kapitalisme aan den lijve voelen.

Er bestaan tussen socialisten en communisten diepe en oude verschillen van inzichten, maar er bestaan ook nieuwe **gemeenschappelijke inzichten**: over de loonpolitiek, de oorlog en de atoombewapening, de democratie en het fascisme.

De vraag is of de verschillen van inzicht de gemeenschappelijke inzichten mogen overheersen en vooral, of zij een onoverkomelijk beletsel vormen voor het lidmaatschap voor communisten van het NVV, waar toch communisten en socialisten beiden op de grondslag staan van de moderne vakorganisatie — modern in tegenstelling tot confessioneel, anarcho-syndicalistisch of „categoraal”, zoals het tegenwoordig heet.

Op de bres voor de verdediging van de democratie — Nu

WIJ gaan deze beschouwingen nu afsluiten met een tweede citaat uit de rede van de algemeen secretaris De Hay op het ANMB-congres.

Hij zei:

Als hier door onze vriend uit Vlissingen gesproken is over de beweging van de communisten dan wil ik wel zeggen dat wij tegenover de onrechtvaardigheden in deze maatschappij dicht bij hen staan. Heel dicht kan ik wel zeggen. Maar over de wegen waarlangs die onrechtvaardigheden moeten worden opgeheven, denken we geheel verschillend. Wij hebben als democraten gekozen voor de evolutionaire en democratische weg. De communisten willen de weg van de revolutie en aan het eind daarvan staat de dictatuur. Kijk maar naar de Oosteuropese landen. Niet alleen in Moskou of Peking, maar ook in de zogenaamde volksdemocratische landen. Communisten en dictatuur zitten aan elkaar geketend.

De maatschappelijke beweging van de communisten, op welk punt wij heel dicht naast hen staan, is slechts één zijde van de communist, de andere zijde is zijn aanvaarding van de dictatuur die er vroeger of later ook op volgt als de communisten de macht krijgen. De communisten zijn geen democraten en daarom is het ook onmogelijk, dat zij de statuten en reglementen van onze vakbond onderschrijven.

Tot zover de heer De Hay.

Zijn redenering is al oud, het is de argumentatie in de geest van de koude oorlog, waarbij de communisten in het Westen als „kwartiermakers” van de Sowjet-legers werden voorgesteld en hun werd aangeweyen hetzelfde regime in Nederland te willen invoeren als in de Oosteuropese socialistische landen bestaat. Maar dit vervalste beeld dat de koude-oorlogspropaganda heeft uitbroed en dat het stempel draagt van de Amerikaanse ultra's Foster Dulles en McCarthy, wordt door steeds minder arbeiders voor zoete koek geslikt.

Wij hebben als CPN sinds lange jaren herhaald dat de strijd voor het socialisme een weg moet volgen die logisch voortbouwt op de geschiedenis van het eigen land, op zijn economische, culturele, politieke en godsdienstige ontwikkeling. Dit is niet slechts een wenselijkheid, het is eenvoudig niet anders mogelijk. En het is geen gelegenheidsredenering, doch een van de hoekstenen van de communistische theorie, reeds 45 jaar geleden door haar grondlegger Lenin uitgewerkt. Het is voor ons vanzelfsprekend, dat de Nederlandse arbeidersbeweging, en in het bijzonder de communistische partij, de democratische tradities hoog moet houden, die uit de eeuwenlange strijd van onze voorouders tegen tyrannie en vreemde overheersing geboren zijn.

De strijd voor het socialisme in ons land moet daar als het ware op voortbouwen.

Maar dit voert ons te ver van ons onderwerp.

Wij zouden kunnen vragen, als we dan naar andere landen willen kijken, hoe de heer De Hay denkt over de mogelijkheden voor de werkers van Zuid-Vietnam om een „evolutionaire” weg te gaan, nu hun land door Amerikaanse troepen is bezet, die er een barbaarse terreur uitoefenen om een klik parasieten en feodalen aan het bewind te houden, met behulp van napalm-bommen, standgerechten en moord op grote schaal?

Wat doet het NVV hiertegen?

Heeft hij, die hier werkloos blijft toezien, en zelfs de huidige regering van de Verenigde Staten als leider van de „Westerse beschaving” en de NATO blijft beschouwen, het recht zich democraat te noemen?

Wat voor democratie bedrijft die „leider” in de kleine Dominicaanse Republiek, waar tienduizenden Amerikaanse mariniers zijn geland om een rot en uiterst rechts regime met geweld aan het volk op te dwingen?

Wat voor democratie is er in West-Duitsland, waar de oude nazi's op de troon zitten en communisten in de gevangenis worden geworpen? Kan men alleen lid van het NVV zijn, wanneer men dit West-Duitsland als bondgenoot beschouwt voor de democratie?

Doch laat ons in onze eigen tuin wieden. Het is toch zo dat in ons land de democratie voortdurend verder uitgehold wordt. En niet door de communisten, maar door de grote kapitaalsmonopolies en de twee mammoetbanken die een groot deel van de industriële productie en het grondbezit onder hun controle hebben. Nemen wij de Unilever.

Haar directie slaat de prijs van margarine en andere voedselproducten op volgens eigen goeddunken, of liever om meer winst uit de consumenten te persen.

Zo doen ook de Shell, de AKU, Philips.

Zij slepen alle andere ondernemingen mee en maken de kosten van het levensonderhoud steeds hoger.

En dit terwijl de arbeidsproductiviteit stijgt, waardoor logischerwijze de producten goedkoper zouden moeten worden. Dat zij duurder worden ligt heus niet aan de lonen.

Bovendien zijn de monopolies ook de dictators van de loonpolitiek, zij zijn de baas in de SER, die wel een der mooiste voorbeelden is van de „evolutionaire” weg van de heer De Hay. En kom ons niet aan met de „prijsbeheersing” door de regering, want die wordt zelf door de monopolies beheerst.

Kijk maar naar de nieuwe huurverhoging, die door het huizen-

kapitaal geëist wordt, en die door de regering prompt wordt overgenomen.

De kapitaal-monopolies oefenen een ware dictatuur uit in ons land. Zij zijn het, die de democratie bedreigen en via hun invloed in de diverse partijen ook de parlementaire democratie ondermijnen.

Maar nu zien wij een vreemde toestand.

In de directies van die monopolies zitten leden van de PvdA.

Bijvoorbeeld mr. Van Walsum, oud-burgemeester van Rotterdam, een der voornaamste oprichters van de PvdA, die een beslissende invloed heeft gehad op de samenstelling van het program van die partij.

Een ander lid van de PvdA, oud-minister Hofstra, is directielid van Verolme. We zouden er nog meer kunnen noemen, hoewel hun positie in de grote kapitaalskringen niet altijd zo duidelijk is als bij eerstgenoemden.

Volgens de heer De Hay is het nu heel gewoon, dat de PvdA-ers van het NVV in één partij zitten met de uitvoerders van de dictatuur van de grote kapitaalconcerns, maar zij mogen niet in één vakbond zitten met hun communistische mede-arbeiders, uitgebuitenen als zijzelf!!

Uitholling en ondermijning der democratie gebeurt op economisch gebied, ook door de internationale monopolie-organen als de EEG, doch eveneens via de politieke en militaire overheersing van die EEG door Westduitse militaristen en Franse gaullisten. Vele socialisten zijn het hierover met ons eens.

Maar dat betekent ook dat het vraagstuk, dat thans dringend en reëel voor de Nederlandse arbeiders en hun vakbeweging gesteld wordt niet is of de communisten een „dictatuur” zouden willen als zij „de macht” hebben, doch dat de democratie verdedigd moet worden tegen de dictatuur van de fascistische stromingen in kapitaalskringen van binnen- en buitenland, een macht die steeds groter en ondragelijker wordt.

En daarom moeten socialisten en communisten samen op de bres staan voor de verdediging van de democratie — nu!

Vooraf in de vakbeweging, die daartoe zo sterk en strijdbaar mogelijk moet worden gemaakt.

Diegenen hadden gelijk, die op het ANMB-congres zeiden: het kapitalisme heeft ons arbeiders in het bedrijf samengebracht en wij moeten ook samen in de vakorganisatie staan, ongeacht of wij socialist of communist zijn.

Dat is onze plicht, óók voor democratie en socialisme.

Hierlangs afknippen.

Ondergetekende:

Naam:

Adres:

geeft zich op voor

- het lidmaatschap van de CPN*)
- een gratis 14-daags proefabonnement op de Waarheid*)
- een abonnement op de Waarheid*) (67 cent per week)

*) Doorhalen wat niet van toepassing is

Ook uw financiële steun is van harte welkom ten name van de algemeen penningmeester van de CPN te Amsterdam, postgiro 511002

porto

C.P.N

Keizersgracht 324

Amsterdam-C.

Brochurehandel C.P.N.

Keizersgracht 324, Amsterdam-C.

3020

Nota voor

Deventer

Amsterdam,

11-8

196*5*

Aantal	Titel	Verkoop	Inkoop	Totaal
<i>80</i>	<i>Socialistiek en Communistiek in het N.V.V.</i>	<i>25</i>	<i>21</i>	<i>16.80</i>

Verzoeken snelle betaling door storting op girorekening 612991 van de Brochurehandel C.P.N.